

χρωμόνα, δέν στέκεται στά λόδια της καλά. Της έχει μείνει ένας βήχας—ένος βήχας πνιγμένος και βαθύς... Κάποτε μιλάει μοναχή της. Κ' ή αδερφούλα μου είνε τόσο χλωμή! τά μάτια της, πού τά στυλώνει κάποτε στά βάθη τ' ουρανού—και πού κρατάνε τό γαλλίνο χρώμα του— κοιτάνε τόσο φλογερά τόν ουρανό... Νά είν' αυτή, πού θά μάς φύγει πρώτη; Αυτή θάνα, αυτή θάνα, δίχως άλλο! Τά μάτια της έχουν ένας πάθος, μιά τέτια πυρετώδη νοσταλγία, καθώς κοιτάν τά βάθη τ' ουρανού—σά να περιμένουν κάποιο μήνυμα, κάποιο μεγάλο χέρι να τ' αναγγείλει. Ναί, ή αδερφούλα μου, αυτή θά φύγει πρώτη, αυτή θά φύγει πρώτη! Τό βλέπω μέσ' στά μάτια της, μέσ' στό χαμόγελό της, πού ώρες—ώρες είνε τόσο λυπημένο...

Μονάχα ό μεγάλος αδερφός μου μοιάζει γερός και με καλήν ύγεια. Δέ θάμιαμα ν' αρρώστησε ποτέ του. 'Αλλά ποιός τό ξαίρει, ποιός τό ξαίρει...

Κ' ό μικρός, με τό λυγρό τό πρόσωπο, τό τρελλόπαυδο πού κάνει άταξίες... Κάθε φορά πού βγαίνουμε περίπατο μαζί, τόν χάνω από δίπλα μου: τρέχει μέσ' σ' αυτοκάληση, δέ νοιάζεται γιά τίποτα... 'Η καρδιά μου τρέμει, τρέμει, τρέμει!

Τέλειωσαν τά ψέματα, ό θάνατος θά ρθει! Είνε κρυμμένος, και παραινώνει. Περιμένει τή στιγμή πού δέ θά τόν προσέχουμε—μιά στιγμή πού θάμιασε σκυφτός κ' άραμμε-μένον—να μάς δώσει κατακέφαλα τό χτύπημα, τή στιγμή πού δέν θά τόν προσέχουμε, τή στιγμή πού θάμιασε πύ ήσυχου, και μήτε κίν θά τόν συλλογίζομαστε! Περιμένει να γυρίσουμε τά μάτια, γιά να μάς τή φέρει πύ καλά...

'Όλα τά σπίατα νύφθηκαν στά μαύρα, τόνα κατόπι σ' άλλο, στή σειρά. Τό δικό μας έμεινε μονάχα. 'Αλλά, κ' αυτό, δέ θ' μείνει γιά πολύ. 'Η καρδιά μου τρέμει, τρέμει, τρέμει...

Κ' άπορώ με τούς άλλους τούς ανθρώπους, πού, ενώ ό θάνατος περνάει, κάθε μέρα, στό πλευρό τους, έκείνου χάνουν σά να μην τόν βλέπουν... 'Η μήπως κ' άλληθια, δέν τόν βλέπουν; Κ' όμως είνε τόσο φανερός, τόσο λίγο τόν νοιάζει να κρυφτεί, πού είνε ζήτημα, στή βδομάδα μέσα, να μή ντυθεί κάποιο σπία με τά μαύρα...

Κάθε βράδι τόν βλέπω σ' ύπνείο μου—κάθε στιγμή, άράξω τή σπία του. Κ' ή σπία του απλώνεται στό σπία. 'Έχει ξεκινηθεί από χρόνια, κ' όλο σμιάνει, σιγούρα κ' άργά. Δέ βιάζεται να ρθει—αυτό τό ξαίρω. Κάνει πώς μάς έχα λημονήσει, κωμώνεται πώς τάχα δέ μάς βλέπει... 'Αλλά τό ξαίρω πώς μάς έχει στό υαλό του, και περιμένει μόνο τή στιγμή, τή κατάλληλη στιγμή γιά να χτυπήσει...

Άδριο, σήμερα—ποιός ξαίρει;— ή ά φαγει. 'Ισως να νιώθει πώς τόν έχω καταλάβει—ίσως, ακόμα, και να τόχει καταλάβει πόσο τόν φοβάμαι μυστικά— και παίζει, ίσως, με τή άγνοια μου, καθώς ή γάτα με τόν ποινικό... 'Ισως, όμως, και να μή νιώθει τίποτε, και να βιαδίζει έντελώς στήν τρύχη, χωρίς να σμιαδεύει πούν θά πάρει... Κ' ή καρδιά μου τρέμει, τρέμει, τρέμει. 'Η άγνοια μου ρημάζει τήν καρδιά.

'Όμως, αυτό δέν πρέπει να βαστάζει—δέ μπορεί να βαστάξει πύ πολύ...

Με μιά τέτiana άγωνία στήν καρδιά, μ' ένα τέπιο άκούμητο σαράκι, πού κάθε μέρα μ' άρρανίζει, μ' άρρανίζει—ίσως κάποιο βράδι—ποιός τό ξαίρει;— γιά να γλυτώσω άπ' τήν άγωνία, να βγάνω τό πιστόλι, και σμιαδεύοντας τή δόλια μου καρδιά...

(*'Εδώ σταματάει τό χειρόγραφο*).

ΝΑ ΠΟΛΕΩΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Οί άνδρες μοιρούν να φιλοσοφούν καλύτερα άπ' τή γυναίκα γιά τήν άνθρώπινη καρδιά. 'Αλλά πάντα ή γυναίκα θά διαβάξη πολύ καλύτερα στίς καρδιές τών ανθρώπων.

Τό σπουδαιότερο μέρος από τό βιβλίο της ζωής είνε ό έπιλογός της.

Ανά πράγματα είνε άχώριστα από τό ψέμα: ή πολλές ύποσχέσεις και ή πολλές δικαιολογίες.

'Η μετάνια είνε δεύτερη άθωότητα.

'Ο ειργέτης μοιάζει με άρνια. 'Όσο και γεγαι, τόσο περιουσιότερο ενδιώδει.

Μόνον ό άνθρωπος πού έχει άξία, άναγνωρίζει τήν άξία τών άλλων.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Πώς έγράφη ό «Ροκαμβόλ». 'Ένα χαριτωμένο ανέκδοτο του Πενσόν ντέ Τερράγ. Γιατί άπέτυχε στίς έξετάσεις του ό 'Αρέν. 'Ο Βερλαίν κ' έ λωποδότης. 'Πάμε να τά πιούμε!...

'Ο «Ροκαμβόλ», τό περίφημο αυτό μυθιστόρημα του Πονσόν ντέ Τερράγ, δημιουργήθηκε από ένα έντελώς τυχαιο περιστατικό.

Τήν εποχή εκείνη, ό Τερράγ έγραφε σέ μιά Παρισινή έφημερίδα κάποια επιφυλλίδα, με τόν τίτλο «Τά δριμάτια τών Παρισίων».

Μιά μέρα ό διευθυντής της έφημερίδος προσκάλεσε τό μυθιστοριογράφο στό γραφείο του και του είπε:

—Κύριε Τερράγ, πρέπει να τελειώσετε τήν επιφυλλίδα σας μέσα σέ μιά βδομάδα! Δέν διαβάζεται καθόλου.

—Μά..., τόλμησε να παρατηρήσει ό Τερράγ, έχω δέκα πρόσωπα άκόμα ζωντανά...

—Αυτό είνε δική σας δουλειά. Νά βρήτε κάτι, μιά έπιδημία, π. χ., και να τούς ξεμπερδέψετε. Τό ζήτημα είνε να τελειώσετε ή επιφυλλίδα με κάθε τρόπο.

Πέντε μέρες όμως μετά τήν παραπάνω συνομιλία, ή συνέχεια του μυθιστορηματος—έξ αίτιας ίσως τών άλληλεπαλλήλων θανάτων—άποχτήσε ένδιαφέρον και ή έφημερίδα κέρδιше άρκετά φύλλα.

Τότε ό διευθυντής φώναξε ξανά τόν επιφυλλιδόγραφο και τόν παρακάλεσε να συνεχίσει τό μυθιστόρημα.

—Τώρα; του άποκρίθηκε μελοδραματικά ό Τερράγ. Δέν άφρανα πιά ζωντανό, παρά μόνον ένα, τόν Ροκαμβόλ...

—Ροκαμβόλ! Ροκαμβόλ! 'Όραίο όνομα! φώναξε ό διευθυντής. Συνεχίστε λοιπόν τό μυθιστόρημα, με ήρωα τόν Ροκαμβόλ.

'Ο Πονσόν ντέ Τερράγ συνέχισε πραγματικά τό μυθιστόρημα με τόν παραπάνω τίτλο και ή κυκλοφορία της έφημερίδος, στήν όποια δημοσιεύσαν, αύξήθηκε κατά 4.000 φύλλα.

***

'Ο περίφημος Γάλλος δημοσιογράφος και μετέπειτα γεροισαστής, 'Εμμανουήλ 'Αρέν, όταν ήταν νέος, σπούδαζε στό Πανεπιστήμιο του Αιξ. 'Επειδή όμως νοσταλγούσε συχνά τούς συμπατριώτες φίλους του, τώσκαζε κάθε τόσο από τά μαθήματα, έπαυσε τό τραίνο και τραβούσε γιά τήν πατρίδα του Μασσαλία, όπου τούς αντίπαμνε σ' ένα καρενιό.

'Όταν επί τέλους έφτασε ό καιρός τών διπλωματικών έξετάσεων, μεταξύ τών άλλων ίποψηρίων προσήλθε ένόμινο και τής έξετάσεως έπιφοητής και ό 'Αρέν. Οί καθηγητά του απήθιθαν διάφορες έρωτήσεις, αλλά ό τελειόφοιτος, καθό άμελετήτος, άπάνησε βουδός.

'Ότσσο, κάθε λίγο έβγαζε τό ρολόγιο του, τό κτύπαζε και τό ξανάβαζε στήν τσέπη του. Αυτό επαναλήφθη άρκετές φορές και προκάλεσε τήν περιέργεια ενός καθηγητού.

—Τί κτύπαζετε τό ρολόγιο σας; τόν ρώτησε ειρωνικά. Περιμένετε να σάς πη αυτό όσα δέν έμελετήσατε;

—Με συγχωρείτε, κύριε καθηγητά, άπάνησε ό έξεταζόμενος, αλλά τό τραίνο γιά τή Μασσαλία άναχωρεί μετά δέκα λεπτά και πρέπει να τό προσφάσω.

'Ο 'Αρέν, κατόπι αυτού άπεκρίφητε πανηγυρικά στίς έξετάσεις, αλλά πρόφτασε τό τραίνο και δέν έχασε τουλάχιστο τό ραντεβού του με τούς φίλους του!...

***

Γιά τόν Γάλλο ποιητή Πωλ Βερλαίν, διηγούνται τό έξης ανέκδοτο: Μιά βραδιά ό ποιητής, άπένταρος, όπως πάντα, και πειναμένος, ήταν έπιλωμένος στό κρεβάτι του και ρέμβαζε, συνθέτοντας σίχους. 'Έξαφνα άκουσε τήν πόρτα του ν' ανοίγει μ' άντιצלίδι και σέ λίγο ελδε να έμπαρνίζεται ένας λωποδότης.

—Τήν έπαθες, φίλε μου, πού είπες ό Βερλαίν, χωρίς να κινηί άπ' τό κρεβάτι του. 'Εδώ πού ήσθε, δέν θά βρής τίποτε.

—Τίποτε άπολύτως; Μιλάτε ειλικρινώς; ρώτησε ό λωποδότης μ' ένδιαφέρον.

—Ειλικρινέστατα, άφού δέν μου βρισκαται ούτε ένας όδολός.

—Κρίμα στόν κόπο μου! Και δέν έχω στήν τσέπη μου παρά τρία φράγκα...

—Τρία φράγκα! φώναξε ό Βερλαίν πειραχώς. Μά είνε ίππεροαρετά γιά να ποίμει!...

Και στή στιγμή πετάχτηκε άπ' τό κρεβάτι του, ντύθηκε πρόχειρα και άκολούθησε τό λωποδύτη στή γειτονική ταβέρνα!...

"Επαιρει κάποιον κ' έφερνε στα σκοτεινά, σαν ένας κλέφτης!..."

